

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΔΟΧΩΡΙΟΥ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Συγγραφική ομάδα

Εκπαιδευτικοί Δημοτικού Σχολείου Ποδοχωρίου: Μανίτσα Κατερίνα (διευθύντρια)
Ασλάνη Ελένη
Βούσκα Ελένη
Ζαμπίτη Κατερίνα
Καραγιαννούδη Αγγέλα
Κεραμιδά Μαριάνθη
Μποσνακίδου Θεοδώρα

Νηπιαγωγός Ποδοχωρίου:

Σαμαράς Μαργαρίτης

Ποδοχώρι, Ιούνιος 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Ποδοχώρι είναι ένα χωριό του Δήμου Παγγαίου χτισμένο στους πρόποδες του Παγγαίου Όρους. Η ιστορία του ξεκινάει από τα αρχαία χρόνια , όταν στην περιοχή θρακικά φύλλα έχτιζαν οικισμούς. Με την παρούσα μελέτη επιδιώκεται να καταγραφεί η ιστορία του σχολείου.

Το 1894 στο Ποδοχώρι υπήρχε δημοτικό σχολείο με ένα δάσκαλο και 64 μαθητές.. Το 1922 στέγασε τους πρόσφυγες που ήρθαν από τη Μικρά Ασία. Στη συνέχεια εγκαταλείφτηκε, ερημώθηκε. Το 1936-1937 χτίστηκε καινούριο σχολείο στην είσοδο του χωριού. Το κτίριο αυτό χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα -εκτός από την περίοδο της Κατοχής που το σχολείο δε λειτούργησε. Το 1997 συμπληρώθηκε με μία προσθήκη για να καλυφθούν οι ανάγκες από τη συνένωση των σχολείων Ποδοχωρίου, Κοκκινοχωρίου, Γαληψού και Πλατανοτόπου με έδρα το Ποδοχώρι. Από το 1945 έως το 1969 –όχι συνεχόμενα λειτούργησε και νυχτερινό σχολείο. Η ιστορία του Δημοτικού Σχολείου Ποδοχωρίου ακολουθεί την ιστορία του χωριού και των ανθρώπων του.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατόπιν πρωτοβουλίας του Δ/ντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Καβάλας, κ. Γεωργιάδη, ζητήθηκε προαιρετικά από τα Δημοτικά σχολεία του νομού Καβάλας, να ερευνηθεί και να καταγραφεί η ιστορία τους.

Σκοπός της ερευνητικής μας προσέγγισης είναι, να αναζητηθούν οι ελάχιστες γραπτές αποδείξεις, να διασωθούν οι προφορικές μαρτυρίες ηλικιωμένων ανθρώπων και να καταγραφούν ώστε να γνωστοποιηθούν στις νεότερες γενιές.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για τη μελέτη του θέματος αναζητήθηκαν στοιχεία από το αρχείο του σχολείου, -το οποίο δυστυχώς έχει καταστραφεί μέχρι και το 1985 εκτός από τα Μαθητολόγια , άγνωστο πότε- όσο από αυτό υπάρχει στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Μαρτυρίες κατοίκων και φωτογραφικό υλικό μελετήθηκε για να καταγραφεί η εξέλιξη του σχολείου και οι όποιες αλλαγές και επεμβάσεις έγιναν στο κτίριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΠΟΔΟΧΩΡΙΟΥ

Ημιορεινό χωριό του Δήμου Παγγαίου, χτισμένο στους νοτιοδυτικούς πρόποδες του Παγγαίου όρους, το Ποδοχώρι είναι ένα χωριό η ύπαρξη του οποίου με τη μορφή πολίσματος, χρονολογείται από την πρώτη εποχή του χαλκού. Έχουν βρεθεί πολλά κεραμικά της εποχής εκείνης, ελληνικές και λατινικές επιγραφές από τα αρχαία και ελληνιστικά χρόνια σε τοποθεσίες μέσα και δίπλα στο χωριό. Τα ρωμαϊκά χρόνια από πόλισμα μεταβλήθηκε σε ρωμαϊκό χωριό. Στη Βυζαντινή περίοδο το συναντάμε στο κτηματολόγιο της Μονής Ιβήρων με το όνομα Ποδογόριανη. Με την κυριαρχία των Οθωμανών, το Ποδοχώρι φαίνεται πως ήταν βακούφι του Σουλτάνου Σουλεϊμάν του Α΄. Οθωμανικές οικογένειες εγκαταστάθηκαν στο χωριό κι έζησαν μαζί με τις ελληνικές έως το 1922, οπότε και το εγκατέλειψαν μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης. Το 1922 ήρθαν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία κι εγκαταστάθηκαν στο Ποδοχώρι, σε Συνοικισμό ξεχωριστό, 1 χιλιόμετρο νότια του παλαιού χωριού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΔΟΧΩΡΙΟΥ

2.1 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1850-1922

Την περίοδο της Τουρκοκρατίας υπήρχε ελληνικό σχολείο, το οποίο καταστράφηκε στα μέσα του 19^{ου} αι. και οι Ποδογοριανιώτες –σήμερα- εικάζουν για το πού βρισκόταν. « Νεώδητον αρρεναγωγείο κτίστηκε μεταξύ του 1850 με 1870 ύστερα από παρότρυνση του Λευίτη του χωριού, ο οποίος» –όπως αναφέρει ο Γ Χατζηκυριάκος στο βιβλίο του «Σκέψεις και εντυπώσεις εκ περιόδειας ανά την Μακεδονία» - «ένωσε τους περισσότερους νέους του χωριού σε αδελφότητα και πέτυχε την ανέγερση νέου διδακτηρίου για τη λειτουργία αρρεναγωγείου με τη συνδρομή των κατοίκων, οι οποίοι επεδείκνυν ιδιαίτερο ζήλο για τη μόρφωση των νέων» (Γ. Χατζηκυριάκος. Σελ. . 112). Οι Ν.Π. Τερζής – Σ. Ζιώγου στο βιβλίο τους «Η εκπαίδευση στη Μακεδονία κατά την Τουρκοκρατία» επισημαίνουν ότι η Ποδογόριανη (=Ποδοχώρι) είχε ένα Δημοτικό Σχολείο με δύο τάξεις Ελληνικού (πρώην ΑΛΛΗΛΟΔΙΔΑΚΤΙΚΟ) με 45 μαθητές, το 1877. (σελ 159), ενώ ο Αστέριος Γούσιος στο βιβλίο του «Η Κατά Παγγαίον Χώρα, Λακκοβηκίων Τοπογραφία, Ήθη και Έθιμα και Γλώσσα» αναφέρει ότι το 1894 το Ποδοχώρι είχε Δημοτική Σχολή στην οποία φοιτούσαν 65 άρρενες μαθητές. Το σχολείο ήταν διώροφο σε επικλινές έδαφος. Ο δεύτερος όροφος ήταν ισόγειος από την ανατολική πλευρά και σε αυτόν υπήρχαν δύο αίθουσες διδασκαλίας και Γραφείο διδασκάλου, Περιβαλλόταν το σχολείο από πολύ μεγάλη αυλή στην οποία υπήρχαν πολλές εγκαταλελειμμένες τουρκικές κατοικίες. Σύμφωνα με μαρτυρία κατοίκου (Αναστ. Σαμαράς, 1912-2013), χρησιμοποιούνταν για διδασκαλία η μία αίθουσα, ενώ η άλλη χρησιμοποιούνταν ως κατοικία για το δάσκαλο.

2.2 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1922-1939

Στις εκδιδόμενες Αναφορές κι Έρευνες της Διασυμμαχικής Επιτροπής επί των παραβιάσεων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που έχουν διαπραχθεί στην Ανατ. Μακεδονία από το Βουλγαρικό Στρατό(1919), όπως αναφέρεται από αιχμαλώτους κατοίκους του Ποδοχωρίου, στις 28 Σεπτεμβρίου 1916 το Δημοτικό Σχολείο έγινε τόπος συγκέντρωσης, ανακρίσεων και μαρτυριών για άντρες από 16 έως 70 χρόνων από τους Βούλγαρους κατακτητές που ήθελαν να καθυποτάξουν το ελληνικό φρόνημα.

Επίσης από μαρτυρία (Αναστ. Σαμαράς) μαθαίνουμε ότι το 1922 όταν πρόσφυγες ήρθαν στο χωριό από τη Μικρά Ασία εγκαταστάθηκαν στο Δημ. Σχολείο και έμειναν σε αυτό περίπου για δύο χρόνια, μέχρι να τακτοποιηθούν από τις κοινοτικές αρχές σε κατοικίες. Τα μαθήματα σε αυτό το διάστημα γινόταν στην κοινότητα και στην εκκλησία του χωριού. Όταν άρχισε να λειτουργεί και πάλι ως σχολείο φάνηκαν οι σοβαρές φθορές που είχε υποστεί.

Στις αρχές της δεκαετίας του '30 τίθεται ζήτημα ανέγερσης νέου διδακτηρίου. Οι φθορές στο σχολείο είναι μεγάλες κι επιπλέον ο μαθητικός πληθυσμός υπερδιπλασιάστηκε με την έλευση των προσφύγων και τη φοίτηση, πλέον, και των κοριτσιών.. Αρχικά αποφασίστηκε να χτιστεί καινούριο σχολείο εκτός των ορίων του χωριού, σε οικόπεδο που σήμερα βρίσκεται ο συνεταιρισμός και η παιδική χαρά, προς τη νότια πλευρά, ώστε το σχολείο να εξυπηρετεί και τους μαθητές του Ποδοχωρίου και τους μαθητές των προσφύγων που είχαν εγκατασταθεί έξω από το χωριό. Η αντίδραση των ντόπιων κατοίκων ήταν μεγάλη κι έτσι στον αναδασμό του 1931 παραχωρούνται τέσσερα αγροτεμάχια στο Δημοτικό Σχολείο, τα δύο από αυτά στην νοτιοανατολική άκρη του χωριού, όπου και δίνεται άδεια να χτιστεί σχολείο. Στο ένα κτίστηκε το σχολείο και στο άλλο δημιουργήθηκε ο σχολικός κήπος. Το κτίσιμο του διδακτηρίου που υλοποιήθηκε στα πλαίσια του οικοδομικού προγράμματος της δεκαετίας του '30 του 2^{ου} Υπουργείου Θρησκευμάτων και Παιδείας, αρχίζει το 1936 και τελειώνει το 1939. Μάστορες από την Ήπειρο έχτισαν το διώροφο κτίσμα με μεγάλα πέτρινα ντουβάρια –χωρίς επίχρυσμα στους εξωτερικούς τοίχους. Το σοβάτισμα των εξωτερικών τοίχων έγινε το 1958, οπότε και έγινε δημοπρασία για την εκτέλεση του έργου. Στη δημοπρασία ορίστηκαν ακριβώς τα υλικά που απαιτούνταν, η τιμή εκκίνησης και το σύνολο των δαπανών με Πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων, Προκειμένου να προχωρήσει το έργο ζητήθηκε η έγκριση του Επιθεωρητή.

Οι αίθουσες είναι μεγάλες, ψηλοτάβανες, με μεγάλα παράθυρα για να υπάρχει άπλετο φως. Μέχρι το 1936 τα μαθήματα γίνονταν στο παλιό σχολείο αν και δεν ήταν και πολύ ασφαλές καθώς το κτίριο είχε σοβαρές ζημιές κι επιπλέον ήταν πολύ μεγάλος ο αριθμός των μαθητών, αφού από το 1924 και μετά άρχισαν να φοιτούν και τα κορίτσια και φυσικά και τα προσφυγόπουλα.. Από το 1936 που άρχισε να χτίζεται το σχολείο τα μαθήματα γίνονταν στην κοινότητα και στην εκκλησία του χωριού γιατί τα υλικά τοιχοποιίας του παλιού σχολείου χρησιμοποιήθηκαν για το χτίσιμο του νέου. Η κύρια είσοδος του ήταν από την ανατολική πλευρά για να εξυπηρετεί τον κύριο όγκο των μαθητών που κατοικούσαν στο «πάνω» χωριό. Οι τουαλέτες ήταν εξωτερικές και η αυλή σχετικά μικρή –γύρω στα 500 τ.μ. Στη δυτική πλευρά υπήρχε είσοδος που είχε πρόσβαση σε μια στενή λωρίδα αυλής για να εξυπηρετεί τα παιδιά των προσφύγων. Στα δυτικά σύνορα το σχολείο συνόρευε με οικόπεδα που ανήκαν στις οικογένειες Αναστασίου Σαμαρά και Μαργαρίτη Σαμαρά. Το 1955 οι οικογένειες Σαμαρά ξεκίνησαν να χτίζουν σπίτια στα οικόπεδα τους. Ενεργοποιήθηκε η Σχολική Επιτροπή και μαζί με κλιμάκιο της Γεωργικής Υπηρεσίας που ήρθε από Καβάλα, πρότειναν την ανταλλαγή με όποιο οικόπεδο επιθυμούσαν οι οικογένειες και σε όποια τοποθεσία ήθελαν, αρκεί να διέθεταν τα οικόπεδα τους προκειμένου να μεγαλώσει η αυλή του σχολείου, η οποία σήμερα από τη δυτική πλευρά, είναι 1350 τ.μ. Σήμερα η κύρια είσοδος του σχολείου είναι η δυτική.

2.3. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1939 – Σήμερα

Η λειτουργία του νέου διδακτηρίου ξεκινά το 1940, για να διακοπεί στις 28 Οκτωβρίου λόγω του ελληνοϊταλικού πολέμου. Κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής -1941-1944- το σχολείο χρησιμοποιείται ως χώρος στρατωνισμού των Βουλγάρων. Μαθήματα γίνονται πολύ λίγα και με πολύ επιφύλαξη από κοινοτικούς δασκάλους στην κοινότητα.

Μετά την απελευθέρωση το σχολείο λειτουργεί κανονικά για δύο σχολικά έτη. Το σχ. Έτος 1946-1947 η λειτουργία του διακόπτεται και πάλι. Λόγω της εγκατάστασης αριστερών ανταρτών στον ορεινό όγκο πάνω από το χωριό, τα Χριστούγεννα του 1946 ελληνικός στρατός εγκαθίσταται στο σχολείο. Τα μαθήματα σταματούν. Η κοινότητα Ποδοχωρίου προσλαμβάνει μία κάτοικο του χωριού «γραμματιζόμενη» για να διδάσκει στην κοινότητα στους μαθητές. Την Άνοιξη του 1947

οι αντάρτες επιχειρούν χτύπημα στο σχολείο με όπλα, πολυβόλα, αλλά και όλμους, με σκοπό να πάρουν οπλισμό από τους στρατιώτες. Το χτύπημα ήταν σφοδρό και με όλμο δημιουργήθηκαν δύο μεγάλες τρύπες στην τοιχοποιία του σχολείου. Το σχολείο ωστόσο άντεξε λόγω του πολύ καλού και γερού χτισίματος των Ηπειρωτών τεχνιτών. Η επιχείρηση απέτυχε. Αρχηγός των ανταρτών ήταν ο Ποδοχωριανιώτης Αδάμος Κώστας, δάσκαλος του Δημοτικού Σχολείου Ποδοχωρίου έως το 1940.

Από το Σχ. Έτος 1947-1948 το σχολείο λειτουργεί κανονικά. Η συνένωση με το Δημ. Σχ. Γαληψού τον Σεπτέμβριο του 1988 και με τα Δημ. σχολεία Κοκκινοχωρίου και Πλατανοτόπου τον Σεπτέμβριο του 1993 επέβαλαν την επέκταση του κτιρίου, η οποία ολοκληρώθηκε το 1997.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Γνωρίζουμε ότι η Δημοτική Σχολή Ποδογόριανης το 1894 είχε 66 άρρενες μαθητές. Μέχρι το 1938 δεν έχουμε άλλη πηγή που να μας πληροφορεί για το μαθητικό δυναμικό. Το 1938 οι εγγεγραμμένοι μαθητές είναι 220, αγόρια και κορίτσια. –Στην θεαματική αύξηση συνετέλεσε η έλευση των προσφύγων και το ότι πλέον φοιτούν και τα κορίτσια. Μικρή αύξηση παρατηρούμε τα χρόνια μετά την απελευθέρωση που οφείλεται στο ότι παιδιά μέχρι 20 χρονών φοιτούν στο σχολείο για να πάρουν το απολυτήριο και στη συνέχεια έχουμε σταδιακή μείωση μαθητικού δυναμικού, με εξαίρεση τη δεκαετία του '60, λόγω της εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης των κατοίκων. Το 1987-1988 –τελευταία χρονιά που λειτούργησε με μαθητές μόνο του Ποδοχωρίου- είχε μόλις 40 μαθητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Έως το 1939 – σύμφωνα με μαρτυρίες κατοίκων- οι δάκαλοι ήταν κυρίως κοινοτικοί. Υπήρχαν και δάσκαλοι διορισμένοι από τη ελληνική πολιτεία. Ο Αφθονίδης, δάσκαλος στο δημοτικό σχολείο από το 1912 έως το 1924, μεταπολεμικά υπήρξε Επιθεωρητής Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Ν. Καβάλας. Ο μεσοροπιανός δάσκαλος Αδαμίδης Κώστας ανέλαβε το σχολείο μετά τον πόλεμο. Από το 1939 η κρητική Καλλιόπη Θεωδοράκη διορίστηκε στο Δημοτικό Σχολείο Ποδοχωρίου, από το οποίο και συνταξιοδοτήθηκε το 1974, χωρίς να εργαστεί σε άλλο σχολείο. Τη δεκαετία του 1950, δάσκαλος και διευθυντής του σχολείου ήταν ο Ζαχαρίας Χρυσανθακόπουλος, ο οποίος έγινε διευθυντής –αν και με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας από την Κ. Θεωδοράκη_ γιατί ήταν άντρας. Από το 1960 έως το 1974 διευθύντρια διετέλεσε η Κ. Θεωδοράκη.

Στην Έκθεση Πεπραγμένων του 4/θέσιου Δημοτικού σχολείου Ποδοχωρίου σχολικού έτους 1969-1970 διαβάζουμε ότι ο Σύλλογος Διδασκόντων συνεδρίαζε μία φορά την εβδομάδα με θέματα τη σωστή και αποδοτική λειτουργία του σχολείου και για την πρόοδο των μαθητών. Συγκεκριμένα γινόταν παιδαγωγικές και διδακτικές παρατηρήσεις, συζητήσεις για τη συνεργασία σχολείου – γονέων και την αποδοτική εξωσχολική και κοινωνική δράση των δασκάλων. Επίσης από τις δασκάλες του σχολείου γίνονταν απογευματινές συγκεντρώσεις των γονέων, στις οποίες ανέπτυσαν διάφορα θέματα σχετικά με την παιδαγωγική, όπως «Οι γονείς πρέπει να βοηθούν στο έργο του σχολείου», «Χρησιμότητα παιχνιδιών στο παιδί».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

5.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στους τριμηνιαίους απολογισμούς Εσόδων Εξόδων βλέπουμε ότι τα έσοδα του σχολείου προέρχονται από την Επιχορήγηση των Δήμων και Κοινοτήτων και την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας του σχολείου. Ωστόσο έσοδα είχαν και από τις σχολικές εορτές, αγορές και θεατρικές παραστάσεις. Σύμφωνα με μαρτυρίες κατοίκων τα προϊόντα του σχολικού κήπου δε τα πουλούσαν. Συμπεραίνουμε ότι οι θεατές των σχολικών παραστάσεων πλήρωναν εισιτήριο. (Δεν επιβεβαιώθηκε από τις συνεντεύξεις των κατοίκων, ωστόσο σε όλους τους προϋπολογισμούς αναφέρονται έσοδα από θεατρικές παραστάσεις και αγορές) Εντύπωση προκαλούν τα έσοδα από τα πρόστιμα που πλήρωναν οι γονείς που δεν έστελναν τα παιδιά τους στο σχολείο. Στα έξοδα, πέραν των πάγιων, είχαν σε κάθε τρίμηνο απολογισμό κι ένα σεβαστό κονδύλι για αγορά βιβλίων.

5.2 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στο Δημοτικό Σχολείο Ποδοχωρίου υπάρχουν βιβλία παλαιών εκδόσεων. Συγκεκριμένα πρόκειται για 182 βιβλία, των οποίων η έκδοση χρονολογείται από το 1929 έως το 1974. Η θεματολογία τους ποικίλλει, με τον κύριο όγκο των βιβλίων (100) να αφορούν στην Παιδαγωγική, τη διδακτική και τη διδασκαλία των διαφόρων μαθημάτων του σχολείου. Βιβλία με δραστηριότητες για τις σχολικές γιορτές – θεατρικά, ομιλίες, απαγγελίες και ποιήματα. Βιβλία που αναφέρονται στην ιστορία (26) κυρίως της Ελλάδας, ξεχωριστών νομών και πόλεων καθώς και βιογραφίες ιστορικών προσώπων. Βιβλία θρησκευτικού περιεχομένου, κυρίως σχετικά με την Χριστιανική πίστη και την κατήχηση των παιδιών, αλλά και λιγότερα που αναφέρονται σε άλλες θρησκείες κι αιρέσεις. Λογοτεχνικά ή με λογοτεχνικές αναλύσεις, τόμοι με εκπαιδευτική νομοθεσία, λαογραφικά, ψυχολογίας κ.ά. Η ποικιλία των βιβλίων και ο αριθμός τους φανερώνει το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών για τη γνώση και τη μόρφωση σε θέματα εκπαιδευτικά.

5.3 ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

Το οικόπεδο στην νότια πλευρά του σχολείου εκτάσεως 1313τ.μ, ήταν σχολικός κήπος κι εκεί δημιουργήθηκε ο σχολικός κήπος του σχολείου. Στον σχολικό κήπο φυτεύτηκαν πολλά οπωροφόρα δέντρα και καλλιεργούνταν και λαχανικά. Η περιποίηση του κήπου γινόταν μετά το σχόλασμα και ήταν τέτοια –και από τους δασκάλους και τους μαθητές- που είχε κάνει τον κήπο υπόδειγμα μέσα στο χωριό. Στην Έκθεση πεπραγμένων που υποβλήθηκε με τη λήξη του σχ. Έτους 1957-1958 διαβάζουμε: «Μέσα από τη συστηματική του φροντίδα οι μαθητές διδάσκονται τον τρόπο και τη μέθοδο ανάπτυξης και καλλιέργειας οπωροφόρων δέντρων.» , ενώ στην Έκθεση πεπραγμένων του σχ. Έτους 1969-1970 αναφέρεται ότι αν και ο σχολικός κήπος είχε νοικιαστεί για 4 χρόνια, ένα τμήμα του κρατήθηκε και καθ' όλη τη διάρκεια του σχ. Έτους οι μαθήτριες με την επίβλεψη των δασκάλων τους φύτευαν και καλλιεργούσαν με πολύ επιτυχία διάφορα εποχιακά είδη ανθέων.

5.4 ΑΡΧΕΙΟ

Αρχεία στο Δημοτικό Σχολείο Ποδοχωρίου υπάρχουν μετά το 1985. Τα αρχεία πριν τον πόλεμο καταστράφηκαν από τους Βουλγάρους κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής 1940-1944. Αναζητήθηκε το αρχείο του σχολείου, αλλά δε βρέθηκε. Η πρώην Κοινότητα Ποδοχωρίου δεν έχει καθόλου αρχεία και στα Γενικά Αρχεία του Κράτους τα έγγραφα που σώζονται είναι ελάχιστα και αφορούν κάποιες εκθέσεις για το Νυχτερινό Σχολείο και το Σχολικό Κήπο και τους τριμηνιαίους οικονομικούς απολογισμούς που σώζονται σχεδόν όλοι από το 1948 και μετά. Το αρχείο που σώζεται αυτούσιο στο σχολείο από το 1938 είναι τα Μαθητολόγια.

Εκθέσεις λειτουργίας του σχολείου προς τους Επιθεωρητές, τις οποίες έστελναν οι Δ/ντές δε βρέθηκαν ούτε στο σχολείο, ούτε στο αρχείο της Δ/νσης Π.Ε. Καβάλας. Στα Γενικά Αρχεία του Κράτους βρέθηκε μία Έκθεση Πεπραγμένων, του σχολικού έτους 1969-1970

Στο αρχείο του σχολείου υπάρχει το *Βιβλίο Πρακτικών του Συλλόγου Διδασκάλων του 4/θεσιου Δ.Σ.Ποδοχωρίου* από το Δεκέμβριο του 1954 έως τον Σεπτέμβριο του 1972. Οι πρώτες πράξεις του βιβλίου –έως τον Ιούνιο του 1957- είναι πράξεις της Εφορείας της Νυχτερινής Σχολής. Από το Σεπτέμβριο του 1957 έως το Σεπτέμβριο του 1972 που κλείνει το βιβλίο, ο Σύλλογος Διδασκάλων συνέταξε 35 πράξεις, οι περισσότερες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

6.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 12.1 του Νόμου 4397/16-8-1929 ιδρύονται Νυχτερινά Σχολεία με σκοπό την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ατόμων που έχουν υπερβεί το όριο ηλικίας για να φοιτήσουν στο Δημοτικό Σχολείο. Στο Ποδοχώρι νυχτερινό σχολείο αρχίζει να λειτουργεί τη σχ. Χρονιά 1953-1954, από τις 18 Ιανουαρίου έως τις 18 Απριλίου με 24 αγόρια ηλικίας 12-20 ετών. Τη σχολική χρονιά 1954-1955 στο νυχτερινό σχολείο φοίτησαν 114 μαθητές από τους οποίους οι 40 ήταν άντρες και οι 74 γυναίκες. Οι μαθητές αυτοί φοίτησαν στη νυχτερινή σχολή για να πάρουν απολυτήριο Δημοτικού, καθώς είχαν διακόψει τις σπουδές τους στην Τετάρτη ή Πέμπτη τάξη.

Τα επόμενα σχ. Έτη στο νυχτερινό σχολείο φοιτούσαν κατά μέσω όρο 13 μαθητές κάθε χρονιά. Τα μαθήματα γινόταν 6-8 το απόγευμα και οι μαθητές τα παρακολουθούσαν κανονικά μέχρι και τον Απρίλιο. Όπως διαβάζουμε σε Εκθέσεις της Δ/ντριας του σχολείου και δασκάλας του νυχτερινού από τον Μάιο που ξεκινούσαν οι γεωργικές εργασίες (καπνά) οι μαθητές σταματούσαν να πηγαίνουν. Τελευταία χρονιά λειτούργησε το 1968-1969 με πάρα πολλές δυσκολίες λόγω πολλών απουσιών των μαθητών, γεγονός που προκάλεσε δυναμική και συνεχή παρέμβαση του Επιθεωρητή προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση. Από το Βιβλίο Πράξεων του Συλλόγου Διδασκάλων πληροφορούμαστε ότι πολλοί ενήλικες κάτοικοι δίνουν εξετάσεις –προφορικές και γραπτές- προκειμένου να αποκτήσουν Απολυτήριο Δημοτικού.

6.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η Νυχτερινή Σχολή είχε δικής της Σχολική εφορεία, ανεξάρτητη από του Δημοτικού Σχολείου. Ο πρόεδρος και ο ταμίας ήταν άτομα ορισθέντα από την κοινότητα Ποδοχωρίου. Στο βιβλίο Πρακτικών Συλλόγου Διδασκάλων διαβάζουμε στους προϋπολογισμούς του Δεκεμβρίου του 1954 και του Ιουνίου του 1955 ότι τα έσοδα της σχολικής εφορείας της νυχτερινής σχολής προέρχονται από:

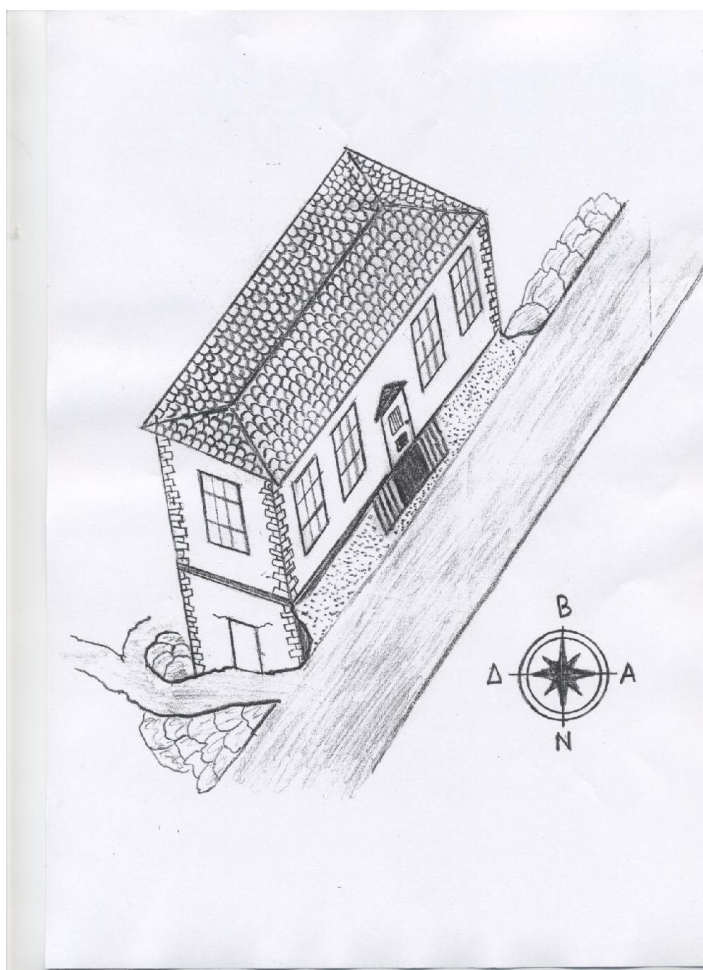
- Επιχορήγηση της Νομαρχιακής Επιτροπής Καταπολέμησης του αναλφαβητισμού
- Εξ αρωγής της Κοινότητας
- Εκ δωρεών και Κληροδοτημάτων
- Εκ σχολικών εορτών αγορών, θεατρικών παραστάσεων
- Εκ προαιρετικών εισφορών γονέων ή κηδεμόνων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

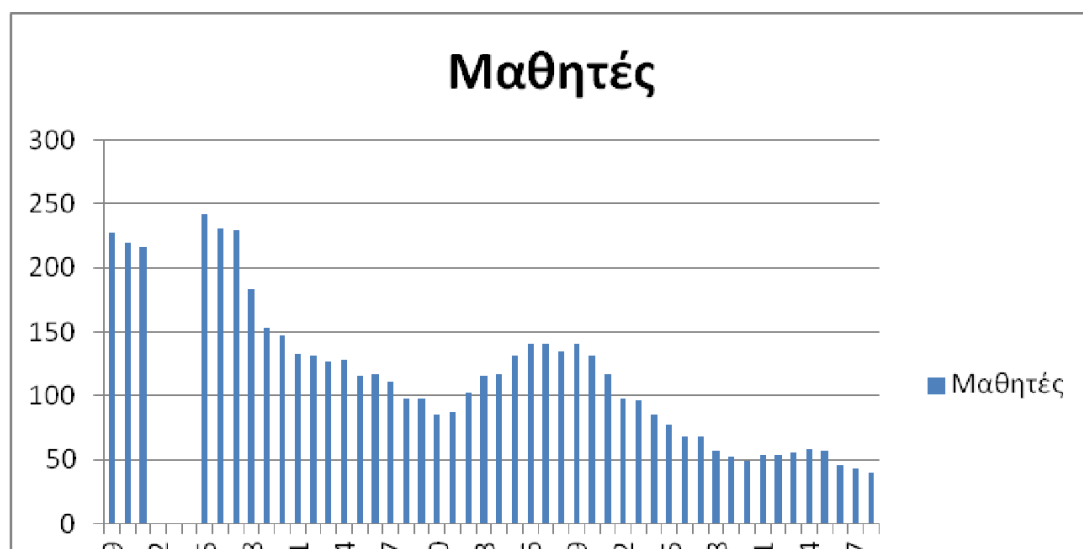
Η ιστορία του Δημοτικού Σχολείου Ποδοχωρίου ακολουθεί την ιστορία του χωριού και των ανθρώπων του. Το πλαίσιο λειτουργίας του υπήρξε σύμφωνο με τις διατάξεις του Υπουργείου .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το σχολείο στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. (σκίτσο: Σαμαράς Μαργαρίτης)

Αριθμός Μαθητών Δημοτικού Σχολείου Ποδοχωρίου 1938-1988.

Παλαιό σχολικό κτίριο

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ

Α/Α	ΚΑΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ	
		Προϋπολογισθέντα υπό σχολ. έφορευίας	Εγκριθέντα υπό Επιθεωρητή του
1	Εκ της άκινήτου περιουσίας του σχολικού ταμείου (πλήν του σχολικού κήπου)	1.200.000	1.200.000
2	Εκ τόκων των καταθέσεων και εκ τοκομεριδίων όμολογών του σχολικού ταμείου		
3	Εκ της εκκαθαρίσεως σχολικών περιουσιών κατά τους νόμους 2507 και 4446		
4	Εκ κληροδοτημάτων και δωρεών προς το σχολικόν Ταμείον		
5	Εκ της εκποιήσεως διδακτηρίου ή και άλλων άκινήτου ή άχρήστου ύλικού		
6	Εκ της εκποιήσεως προϊόντων του σχολικού κήπου		
7	Εκ της εκποιήσεως προϊόντων του σχολικού εργαστηρίου		
8	Εκ σχολικών έργων, άγροτών και θεατρικών παραστάσεων	80.000	80.000
9	Εκ προαιρετικού έράνου ενεργουμένων εις το Έσωτερικόν		
10	Εκ προαιρετικού έράνου ενεργουμένων εις το Έξωτερικόν		
11	Εξ έποχρωατικών έράνων ενεργουμένων διά τας του άρχοντα δια τού Νομού 5019		
12	Εξ ύποχρεωτικών μηνιαίων εισφορών των μαθητών της Μ. Έκπαίδευσως		
13	Εξ ειδικής τοπικής φορολογίας		
14	Εκ συνδρομών εκκλησιών		
15	Εξ εισφορών δήμων και κοινοτήτων	1.000.000	1.000.000
16	Εκ της οργανώσεως μικρού τοπικού λαχείου κατά περιφέρειας		
17	Εκ της οργανώσεως μικρού τοπικού λαχείου οργανουμένου υπό κοινοτήτων και δήμων		
18	Εκ προστίμου γονέων ή κηδεμόνων διά παραβάσειν διατάξεων περί ύποχρεωτικής φοιτήσεως	100.000	100.000
19	Εξ ένοσίων Έκπαιδευτικής Προνοίας		
20	Εκ χορηγίας του Κράτους διά την ίδρυσιν ή συντήρησιν σχολικού κήπου		
21	Εκ χορηγίας του Κράτους διά την ίδρυσιν μικρών εργαστηρίων φυσικής και χημείας		
22	Εκ χορηγίας του Κράτους διά την ίδρυσιν και πλουτισμόν σχολικών βιβλιοθηκών		
23	Εκ χορηγίας του Κράτους διά την άνέγερσιν διδακτηρίων		
24	Εκ χορηγίας του Κράτους διά την έπισκευήν διδακτηρίων		
25	Εκ χορηγίας του Κράτους προς γενικήν ένίσχυσιν του σχολικού ταμείου ή διά άλλους ειδικούς σκοπούς		
26	Εκ προαιρετικών εισφορών γονέων ή κηδεμόνων	200.000	200.000
27	Εκ προαιρετικών έράνων μεταξύ των μαθητών		
28	Υπόλοιπον προϋπολογισμού χρήσεως 1948-49	1.250.485	1.250.485
		3.830.485	3.830.485
	Σύνολον έσόδων		

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

*Αριθμ.	ΚΑΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ Προϋπολογισθέντα ὡπὸ σχολ. ἐφορείας	Ἐγκριθέντα ὡπὸ Ἐπιτερω- τοῦ
1	Διὰ τὴν διαγείρωσιν τῆς σχολικῆς περιουσίας		
2	Διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίου		
3	Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν διδακτηρίου	800.000	800.000
4	Διὰ τὴν προμήθειαν ἐπίπλων καὶ σκευῶν καὶ τὴν συντήρησίν των	400.000	400.000
5	Διὰ τὴν προμήθειαν γραφικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν γραφείου	200.000	200.000
6	Διὰ τὴν θέρμανσιν, καθαριότητα καὶ φωτισμὸν	300.000	300.000
7	Διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ συντήρησιν τοῦ σχολικοῦ κήπου	200.000	200.000
8	Διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ πλουτισμὸν τῆς σχολικῆς Βιβλιοθήκης	350.000	350.000
9	Διὰ τὴν λειτουργίαν μαθητικῶν οὐσσιῶν		
10	Διὰ τὴν προμήθειαν διδασκαλῶν ὁργάνων καὶ τὴν συντήρησίν των	600.000	600.000
11	Διὰ τὴν παροχὴν εἰς ἀπόρους μαθητὰς βιβλίων, γραμικῆς ὕλης, ἐνδυμάτων, ἀπο- καταστάσεων κλπ.		
12	Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μέτρων συντελούντων εἰς τὴν ὑγίαν τῶν μαθητῶν		
13	Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδρομῶν τῶν μαθητῶν	100.000	100.000
14	Ἑνδοσχολικὴν ὑπὸν ἡδονῶν διαμόρφωσις ἰσχυρῆς γραφικῆς	50.000	20.000
15	Ἑνδοσχολικὴν βιβλιοθήκην ἰσχυρῆς ἐκδομικῆς	60.000	—
	Ἑνδοσχολικὴν ὑπὸν ὁργάνων διαμόρφωσις		
	Σύνολον ὑπόδω		2910.000
	Ἑνδοσχολικὴν ὑπὸν ἡδονῶν διαμόρφωσις	3060.000	
	Ἑνδοσχολικὴν βιβλιοθήκην ἰσχυρῆς ἐκδομικῆς	770.485	860.485
	Σύνολον ἐξόδων	8830.485	3830.485